Bergen op Zoom, 30-6-2022

Geachte Raad,

Ik sta aangekondigd als vertegenwoordiger van IVN Groene Zoom maar ik vertegenwoordig in principe alle natuurbeschermingsorganisaties op de Brabantse Wal

Ik zie dat in de vorige fase om te komen tot een visie op het buitengebied veel belang werd gehecht aan natuur, rust en ruimte en dat versnippering, teloorgang van de natuur en de oprukkende stedelijke bebouwing als een groot probleem werd gezien. Een prima uitgangspunt om met elkaar tot een evenwichtige invulling van functies in het buitengebied te komen.

We starten daarbij niet vanuit een 0-situatie. Bergen op Zoom beschikt over redelijk recente bestemmingsplannen Buitengebied waarin groei van veehouderijbedrijven al wordt tegengegaan. Niet alleen in verband met de stikstofproblematiek maar ook voor het behoud van de biodiversiteit en het op verantwoorde wijze gebruiken van mest is het belangrijk aan dit beleid vast te houden en waar mogelijk nog een flinke stap verder te gaan.

Vanuit de onderzoekswereld wordt al decennialang gewezen op de negatieve effecten van de groei van de veehouderij, maar de politiek heeft steeds gezocht naar technische oplossingen om problemen te lijf te gaan. Keer op keer blijkt dit niet te werken en in sommige sectoren zet de groei van de veestapel zelfs tot nu toe nog door.

Nederland is door de forse groei in de laatste decennia als klein landje met kwalitatief hoogwaardige en goedkope landbouwproducten inmiddels de een na grootste exporteur van landbouwproducten ter wereld. Dat is alleen mogelijk geweest doordat de milieuschade die de productie met zich meebrengt nooit in de prijs is doorberekend. Uiteindelijk wordt die schade betaald met de 25 miljard die de overheid nu in natuurherstel moet steken en draaien u en ik als belastingbetaler voor die kosten op.

Tot mijn schrik las ik onlangs dat de betrokken gedeputeerde van Brabant ook nu weer denkt de stikstofproblemen met technische maatregelen te kunnen oplossen. Dat is niet de weg die we op moeten. We kunnen niet langer ontkennen dat het krimpen van de veestapel noodzakelijk is en dat

er moet worden overgestapt op een duurzame, natuurinclusieve landbouw waarbij kringlopen op regionale schaal gesloten worden. Dit geldt zeker voor onze regio die gezegend is met veel waardevolle natuur. We zullen samen op zoek moeten naar mogelijkheden om dit uitgangspunt vorm te geven.

Om bij te dragen aan de biodiversiteitsdoelstellingen heeft de gemeente al gekozen voor een natuurvriendelijker bermbeheer, maar er is meer nodig. De hoeveelheid insecten is de laatste decennia dramatisch gedaald. Dit is niet alleen nadelig voor de natuur en onze volksgezondheid maar ook voor de landbouw. Insecten zijn van groot belang voor het bestuiven van de agrarische producten, maar zij zijn ook voedsel voor vogels die vervolgens weer voor de landbouw schadelijke slakken, kevers en andere insecten opeten.

Een goed instrument voor het vergroten van de biodiversiteit is het terugbrengen van landschapselementen die door ruilverkavelingen en schaalvergroting in de landbouw verdwenen zijn. Ook uit landschappelijk oogpunt is een dergelijke ontwikkeling toe te juichen en kan dit de aantrekkelijkheid van ons buitengebied alleen maar vergroten.

Een ander belangrijk punt bij de inrichting van het buitengebied is ook het tegengaan van verdroging door onder meer grondwaterwinning tot een aanvaardbaar maximum terug te dringen. Er zou niet meer gewonnen mogen worden dan dat er jaarlijks via natuurlijke inzijging bijkomt. Ik constateer dat ook hier de belangen van landbouw en natuur vaak parallel lopen. Mede op ons verzoek hebben provincie en waterschap onderzoek gedaan om het zeer zuivere kwelwater van de Brabantse Wal dat nu ongebruikt in de Westerschelde verdwijnt te benutten voor natuur en landbouw. Er lijken reële mogelijkheden te zijn om ons waterlopenstelsel daarvoor aan te passen.

De natuurorganisaties zijn graag bereid om samen met de betrokken partners op alle genoemde punten naar een goede invulling van ons buitengebied te zoeken.

IVN Groene Zoom
Wim de Haan